

રજૂ તારીખ-૧૮/૧૨/૨૦૨૫

દાખલ તારીખ-૧૮/૧૨/૨૦૨૫

ફેસલ તારીખ-૦૩/૦૭/૨૦૨૬

સમયગાળો ૦૦ વર્ષ ૦૬ માસ ૧૫ દિવસ

થરાદ નાં મહેરબાન જ્યુડીશીયલ મેજિસ્ટ્રેટ ફસ્ટે ક્લાસ સાહેબની કોર્ટમાં, મુ.થરાદ

ફોજદારી કેસ નંબર:-૧૩૪૯/૨૦૨૫
આંક:-૧૩

શ્રી સ ર કા ર

.....ફરિયાદી

વિરુદ્ધ

અગજીભાઈ રવજીભાઈ પટેલ,
રહે., મલુપુર સીમ, તા.થરાદ, જી.વાવ-થરાદ.

.....આરોપી

ગુન્હો - પ્રોહી એક્ટની કલમ- ૬૫(એ)(ઈ), ૧૧૬(૨) મુજબ.

ફરિયાદપક્ષ તરફે

- વિ.એ.પી.પી.શ્રી સરકાર

આરોપી તરફે

- વિ.વ.શ્રી. એમ.બી.ત્રિવેદી

// ઠ રા વ //

૦૧) ફરીયાદ પક્ષના કેસની ટુંકમાં હકીકત એવી છે કે, તા.૧૫/૧૧/૨૦૨૫ ના ક્લાક ૧૬/૨૫ વાગ્યે મોજે મલુપુર સીમ મુકામે આ કામના તહોમતદારે મલુપુર સીમમાં પોતાના ખેતરમાં બનાવેલ રહેણાંક ઘરે ગેરકાયદેસર અને વગર પાસ પરમીટે ભારતીય બનાવટના વિદેશી દારૂની કાચની બોટલો/બિયર ટીન નંગ ૪૧૩ જેની કુલ કિંમત રૂ. ૧,૧૮,૮૪૩/- નો મુદ્દામાલ રાખી રેઈડ દરમિયાન હાજર નહીં મળી ધી પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ-૬૫(એ)(ઈ), ૧૧૬(૨) મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરેલ છે તે મતલબની ફરીયાદ ફરીયાદીએ નોંધાવતા જે થરાદ પોલીસ સ્ટેશન ગુના રજી. નં.૧૧૯૯૬૦૦૬૨૫૧૦૫૨/૨૦૨૫ થી નોંધાયેલ અને તપાસ કરનાર

અમલદારે તપાસને અંતે પુરતો પુરાવો મળી આવતા તે મુજબનું ચાર્જશીટ અત્રેની કોર્ટમાં રજુ કરેલ.

- ૦૨) ચાર્જશીટ કોર્ટમાં રજુ થતાં, આ કામના આરોપીને અત્રેની કોર્ટ દ્વારા પોલીસ પેપર્સની નકલ મળી ગયાની ખાત્રી કર્યા બાદ આરોપી સામે આંક-૦૩ થી તહોમતનામું ફરમાવી વાંચી સંભળાવી અને આંક-૦૪ થી પ્લી નોંધવામાં આવેલ અને આરોપીએ પોતાની સામેના તહોમતનો ઈન્કાર કરતાં મૌખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવા પર કામ મુલતવી રાખવામાં આવેલ.
- ૦૩) ફરીયાદપક્ષ દ્વારા તેમનો કેસ પુરવાર કરવા માટે નીચે મુજબનો મૌખિક તથા દસ્તાવેજી પુરાવાઓ રજુ કરેલ છે.

મૌખિક પુરાવો તથા દસ્તાવેજી પુરાવો -

આંક- ૦૬ થી પંચસાહેદ નરેશભાઈ નાગજીભાઈ માજુરાણા ની જુબાની

આંક- ૦૭ થી પંચનામું

આંક- ૦૮ થી પંચસાહેદ નસીબખાન અલીખાન સિપાઈ ની જુબાની

આંક- ૦૯ થી ફરીયાદી શંકરભાઈ રામજીભાઈ ની જુબાની

આંક- ૧૦ થી ફરીયાદી

આંક- ૧૨ થી ત.ક.અ. દીલીપભાઈ સવદાસભાઈ પટેલ ની જુબાની

- ૦૪) આ કામે વિ.એ.પી.પી.શ્રીની મોખિક વિનંતી આધારે ફરીયાદ પક્ષનો પુરાવો પુરો થયા બાદ ઉપરોક્ત પુરાવાનાં અનુસંધાને આરોપીનું વિશેષ નિવેદન નોંધવા જેટલો પુરાવો આવેલ હોય જેથી સદર કામે આરોપીનું બી.એન.એસ.એસ. એક્ટ-૨૦૨૩ ની કલમ- ૩૫૧ મુજબ વિશેષ નિવેદન નોંધવામાં આવેલ જેમાં આરોપીએ તમામ હકીકતો ખોટી હોવાની અને ખોટું ચાર્જશીટ કરેલ હોવાની વિગતો જણાવેલ છે.
- ૦૫) ત્યારબાદ આરોપીપક્ષ તરફે વિ.વ.શ્રીએ દલીલ કરેલ છે કે, હાલનાં કામે કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદોને તપાસવામાં આવેલ નથી અને માત્ર પોલીસ સાહેદને જ તપાસવામાં આવેલ છે તેમજ પંચ સાહેદ પંચનામાની હકીકતને સમર્થન કરતા નથી જેથી પંચનામાની હકીકતો સાબીત થતી નથી. જે તમામ હકીકતો ધ્યાને લેતાં આરોપીને નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવા અરજ કરેલ છે.
- ૦૬) હાલનાં કેસનાં ન્યાયીક નિર્ણય તથા નિકાલ અર્થે અત્રેની કોર્ટ દ્વારા નીચે

મુજબનાં મુદ્દા ઉપસ્થિત કરેલા છે.

//મુદ્દા//

૧. શું ફરીયાદપક્ષ નિઃશંકપણે પુરવાર કરે છે કે, તા.૧૫/૧૧/૨૦૨૫ ના કલાક ૧૬/૨૫ વાગ્યે મોજે મલુપુર સીમ મુકામે આ કામના તહોમતદારે મલુપુર સીમમાં પોતાના ખેતરમાં બનાવેલ રહેણાંક ઘરે ગેરકાયદેસર અને વગર પાસ પરમીટે ભારતીય બનાવટના વિદેશી દારૂની કાચની બોટલો/બિયર ટીન નંગ ૪૧૩ જેની કુલ કિંમત રૂ. ૧,૧૮,૮૪૩/- નો મુદ્દામાલ રાખી રેઈડ દરમ્યાન હાજર નહીં મળી ધી પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ-૬૫(એ)(ઈ), ૧૧૬(૨) મુજબનો શિક્ષાપાત્ર ગુનો કરેલ છે ?

૨. શું હુકમ?

૦૭) ઉપરોક્ત મુદ્દાના મારા નિર્ણયો નીચે મુજબ છે.

૧. નકારમાં.

૨. આખરી હુકમ મુજબ.

૦૮) ઉપરોક્ત મુદ્દાઓનાં મારા નિર્ણયો માટેના કારણો નીચે મુજબ આપેલા છે.

// કારણો //

મુદ્દા નં.૧-

૦૯) ફરીયાદપક્ષના કેસની હકીકત કે જે પેરા-૧ જણાવેલી છે તેની સાબીતી માટે જોવામાં આવે તો હાલના કામે મુદ્દામાલ ભારતીય બનાવટનો વિદેશી દારૂ પંચનામાની વિગતે પંચ રૂબરૂ કબજે કરેલ તે પંચનામામાં પોતાની સહી ઓળખી બતાવેલ છે. પરંતુ તે સિવાયની પંચનામાની હકીકતને લેશમાત્ર સમર્થન આપેલ નથી અને તમામ હકીકતોનો ઈન્કાર કરેલો છે અને તૈયાર પંચનામામાં સહી કરેલાની હકીકત જણાવે છે અને આરોપીને બચાવવા ખોટી જુબાની આપે છે તેનો ઈન્કાર કરેલો છે.

૧૦) ફરીયાદ પક્ષ દ્વારા ફરીયાદી શંકરભાઈ રામજીભાઈ નાઓને આંક-૦૯ થી તપાસેલ અને તેઓ તેમની જુબાનીમાં એમ જણાવે છે કે, " ગઈ તારીખ ૧૫/૧૧/૨૦૨૫ ના રોજ આ કામના અમો તથા અમારી સાથેના પોલીસ સ્ટાફના માણસો થરાદ પોસ્ટે વિસ્તારમાં પેટ્રોલીંગમા હતા દરમ્યાન મલુપુર ગામની સીમમાં

નાની પાવડ ગામ તરફ જવાના રોડની બાજુમાં ખેતરમાં બનાવેલ ઘરે રહેતા આ કામનો આરોપી ભારતીય બનાવટનો વિદેશી દારુ રાખી વેચાણ કરે છે જે બાતમી હકીકત આધારે નજીકમાંથી બે પંચોના માણસો બોલાવી હકીકતથી વાકેફ કરી સદર આરોપીના રહેણાંક ઘરે રેડ કરતાં ઘરે કોઈ ઈસમ હાજર મળી આવેલ નહીં અને સદર મકાનના ઓરડા ખુલા હોઈ જે પ્રથમ ઓરડામાં પંચો સાથે પ્રવેશ કરતાં ખાખી પેટીઓ પડેલ હોઈ તેમજ કાળા કલરના પ્લાસ્ટિકના ઝભલામાં વજનદાર વસ્તુ જણાતી હોઈ જે પેટીઓ તથા ઝભલાઓમાં જોતાં તેમાંથી ભા. બનાવટની વિદેશી દારૂ તથા બીયર કુલ બોટલ નંગ-૪૧૩, જેની કુલ કિ. રૂ. ૧,૧૮,૮૪૩/- નો પ્રોહી.નો જથ્થો મળી આવેલ. આ ગુનાની અમોએ ફરીયાદ આપેલ જેમાં મારી સહી છે જે હું ઓળખી બતાવુ છું જે ફરીયાદની ખરી નકલ રજૂ દાખલ આંક-૧૦ આપવામાં આવે છે. આ કામે ગુનાવાળી જગ્યાનું પંચનામું દીલીપભાઈ સવદાસભાઈ નાઓએ કરેલ. ”

જ્યારે ઉપરોક્ત સાહેદની આરોપી પક્ષ તરફથી કરવામાં આવેલ ઉલટતપાસમાં તેમણે જણાવેલ છે કે, એ વાત ખરી છે કે, અમારી ફરીયાદમાં ખાનગી વાહનનો કોઈ નંબર જણાવેલ નથી. પેટ્રોલીંગમાં નિકળેલા ત્યારે પંચો અમારી સાથે ન હતા. રેડ દરમ્યાન કોઈ પ્રાથમિક પંચનામું કરેલ નથી. અમો જ્યારે પેટ્રોલીંગમાં હોઈએ ત્યારે પેટ્રોલી બુક નિભાવવાની હોય છે. આરોપીના સ્વતંત્ર કબજા ભોગવટામાંથી કોઈ મુદ્દામાલ મળી આવેલ નથી.

- ૧૧) ફરીયાદ પક્ષ દ્વારા ત.ક.અ.શ્રી દીલીપભાઈ સવદાસભાઈ નાઓને આંક-૧૨ થી તપાસેલ અને તેઓ તેમની જુબાનીમાં એમ જણાવે છે કે, ” ગઈ તારીખ ૧૫/૧૧/૨૦૨૫ ના રોજ આ કામના અમો તથા અમારી સાથેના પોલીસ સ્ટાફના માણસો થરાદ પોલીસ સ્ટેશન વિસ્તારમાં પેટ્રોલીંગમાં હતા દરમ્યાન મલુપુર ગામની સીમમાં નાની પાવડ જવાના રોડની આજુબાજુમાં ખેતરમાં બનાવેલ ઘરે રહેતા આ કામનો આરોપી ભારતીય બનાવટનો વિદેશી દારૂ રાખી વેચાણ કરે છે જે બાતમી હકીકત આધારે નજીકમાંથી બે પંચોના માણસો બોલાવી હકીકતથી વાકેફ કરી સદર આરોપીના રહેણાંક ઘરે રેડ કરતાં ઘરે કોઈ ઈસમ હાજર મળી આવેલ નહીં અને સદર મકાનમાં ઓરડા ખુલા હોઈ જે પ્રથમ ઓરડામાં પ્રવેશ કરતાં ખાખી પેટીઓ પડેલ હોઈ તેમજ કાળા કલરના પ્લાસ્ટીકના ઝભલામાં વજનદાર વસ્તુ જણાતી હોય જે પેટીઓ તથા ઝભલાઓમાં જોતાં તેમાંથી ભારતીય બનાવટની વિદેશી દારૂની તથા બિયર કુલ

બોટલ નંગ-૪૧૩ જેની કિંમત રૂ.૧,૧૮,૮૪૩/- નો પ્રોહી.નો જથ્થો મળી આવેલ. આ ગુનાની ફરીયાદ શંકરભાઈ રામજીભાઈનાઓએ આપેલ. આ કામે તપાસ અમોને મળતાં સંભાલી લીધેલ. આ કામના આરોપી પાછળથી હાજર થતાં નામદાર કોર્ટમાં રજૂ કરેલ. ગુનાવાળી જગ્યાનું પંચનામું અમોએ કરેલ એફ.એસ.એલ. રવાનગી તૈયાર કરી મોકલી આપેલ. આરોપી સામે પુરતા પુરાવા હોઈ નામદાર કોર્ટમાં ચાર્જશીટ કરેલ. "

જ્યારે ઉપરોક્ત સાહેદની આરોપી પક્ષ તરફથી કરવામાં આવેલ ઉલટતપાસમાં તેમણે જણાવેલ છે કે, એ વાત ખરી છે કે, આરોપી સ્થળ ઉપરથી પકડાયેલ નથી. કહેવાતા આરોપીના સ્વતંત્ર કબજા ભોગવટામાંથી કોઈ મુદ્દામાલ મળી આવેલ નથી. રેડ પહેલા કોઈ પ્રાથમિક પંચનામું કરેલ નથી. અમો જ્યારે પેટ્રોલીંગમાં હોઈએ ત્યારે પેટ્રોલી બુક નિભાવવાની હોય છે. સ્વતંત્ર સાહેદોના નિવેદનો લીધેલ નથી.

૧૨) આમ, ફરીયાદપક્ષ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલ ઉપરોક્ત પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરવામાં આવે તો હાલનાં ભારતીય બનાવટના વિદેશી દારૂના કબજાના કેસમાં ફરીયાદપક્ષે પંચનામું એ એક અગત્યનો દસ્તાવેજ છે. પરંતુ આ કામના મહત્વના સાહેદો પંચ પંચનામાની હકીકતને લેશમાત્ર સમર્થન આપતા ન હોય તેમની જુબાનીમાં પંચનામાની હકીકતો સાબીત થતી નથી. ફરીયાદપક્ષે રજૂ કરેલ પુરાવાનું ગુણ-દોષ ઉપર મુલ્યાંકન કરવામાં આવે તો આ કામમાં એ હકીકતની નોંધ લેવી ઘટે બનાવવાળો વિસ્તાર કે જે જાહેર વિસ્તાર છે તેમ છતાં ફરીયાદપક્ષ દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદોને સાહેદ તરીકે દર્શાવાયેલા નથી કે તપાસેલા નથી.

ફરીયાદ તથા પંચનામાનું પુરાવાકીય મુલ્ય: -

ફોજદારી ન્યાયતંત્રના સ્થાપિત સિદ્ધાંત મુજબ એવું અનુમાન કરવાનું હોય છે કે જ્યારે સાહેદ સોગંદ ઉપર જુબાની આપે છે ત્યારે તેઓ પોતાના જ્ઞાન અને માહિતી મુજબ સાચુ જ બોલતા હોય છે, સિવાય કે તેનાથી વિરુદ્ધની હકીકતો સાબિત કરવામાં આવે, જ્યાં સુધી એવી હકીકત સાબિત કરવામાં ના આવે કે સાહેદને ખોટું બોલવા કોઈ કારણ છે ત્યાં સુધી તેમની જુબાની વિશે શંકા કરવા કોઈ કારણ રહેતું નથી. " પુરાવાનું મુલ્યાંકન" શબ્દને પુરાવાના કાયદામાં ક્યાંય વ્યાખ્યાબદ્ધ કરવામાં આવેલ નથી કે તે માટે કાનુન સમર્થિત કોઈ નિયમ નથી, પુરાવાનું મુલ્યાંકન કેવી રીતે કરવું તે દરેક કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર આધારીત હોય છે. ક્રિમીનલ જસ્ટીસ સીસ્ટમમાં સત્ય શું છે તેનો નિર્ણય કરવા માટે ફરીયાદ પક્ષ દ્વારા પ્રસ્તુત કરવામાં

આવેલ પુરાવાની છણાવટ ઉપર આધાર રહેલ છે, પુરાવાની છણાવટ કેવી રીતે કરવી તે માટેના કોઈ ચોક્કસ નિયમો ઘડવામાં આવેલા નથી. કારણ કે દરેક કેસની હકીકતો પુરાવાની આજુબાજુના પરીબળો તે તમામે તમામ હકીકતો ભીન્ન ભીન્ન પ્રકારના હોય છે.

પુરાવાના મુલ્યાંકનનો આધાર સાબીત અને ના સાબિત વ્યાખ્યા પર આધારીત છે. સાબિત થયેલી હકીકતો કોને કહેવાય. તે જોવામાં આવે તો અદાલત સમક્ષ પડેલી બાબતો પરથી એક સામાન્ય સમજદારી ધરાવતી વ્યક્તિ જે તે સંજોગોમાં જે તે હકીકતનું અસ્તિત્વ હોવાનું માને તો તેવી હકીકત સાબિત થયેલી ગણાય.

ફોજદારી કાર્યવાહીમાં પુરાવાનો બોજો ફરિયાદ પક્ષ ઉપર રહે છે. ફરિયાદપક્ષે પોતાની હકીકતો શંકાથી પર રહી સાબિત કરવાની હોય છે. દીવાની કાર્યવાહીમાં જે રીતે સંભવીતતા દર્શાવવામાં આવતી હોય છે તેવી હકીકત ફોજદારી કાર્યવાહીમાં નથી હોતી. ફોજદારી કાર્યવાહીના તમામ તબક્કે પુરાવાનો બોજો ક્યારેય આરોપી ઉપર ખસતો નથી, ફરિયાદ પક્ષે માત્ર સંભવીતતા જ દર્શાવવાની હોતી નથી, પરંતુ આરોપી પરનું તહોમત નિઃ શંકપણે વ્યાજબી શંકાથી પર પુરવાર કરવાનું રહે છે. ફોજદારી કાર્યવાહીમાં આરોપી જો કોઈ અપવાદોનો લાભ લેવા માંગતો હોય તો પણ તેમણે પુરાવાના કાયદાની કલમ-૧૦૫ મુજબ સંભવીતતા દર્શાવવાની રહે છે, આરોપીએ અપવાદ માટેની હકીકતો શંકાથી પર રીતે સાબિત કરવાની હોતી નથી.

આરોપીને આ ગુનામાં તકસીરવાન ઠરાવવા માટે ફરીયાદ પક્ષે એવું સાબીત કરવું પડે કે જે મુદ્દામાલ ભારતીય બનાવટનો વિદેશી દારૂ મળી આવેલો તે આરોપીના કોન્શીયસ પઝેશનમાં હતો. પરંતુ આ કામે ફરીયાદ પક્ષ દ્વારા તેઓ કોઈ પુરાવો રજૂ કરવામાં આવેલ નથી કે તેવું સાબીત થઈ શકે કે મુદ્દામાલ ભારતીય બનાવટનો વિદેશી દારૂ આરોપીના કબજામાં હતો.

- ૧૩) આ કામે જોવા જઈએ તો, પ્રથમ પંચનામું પછી ફરિયાદ થયેલ હોવા છતાં પંચોનાં નામ સરનામા ફરિયાદમાં જણાવેલા નથી તમામ સાહેદો પોલીસ સાહેદો છે જાહેર વિસ્તાર હોવા છતાં કોઈ પણ સ્વતંત્ર સાહેદોનાં નિવેદન લીધેલા નથી. કબ્જે લેવાયેલ મુદ્દામાલ ભારતીય બનાવટનો વિદેશી દારૂ હોય તો તે અંગે તેમના ઉત્પાદકોનાં કોઈ નિવેદન લેવાયેલા નથી. એ વાત સ્પષ્ટ થતી નથી કે, જે બોટલો તેમને કબ્જે કરેલ છે તે બોટલોનાં સિલ ઉપર પંચની સહીવાળી કાપલી લગાવેલ નથી.

બોટલો જે જમ થયેલ છે તેવા ઉત્પાદકો અને સક્ષમ અધિકારીનું નિવેદન લીધેલ નથી. આ કામે પુરાવો વંચાણો લેતા પંચ સાહેદ હોસ્ટાઈલ થયેલા છે. પંચનામાની હકીકતોનું બિલકુલ સમર્થન આપેલ નથી. પંચનામુ સાબિત થતુ નથી.કહેવાતો ભારતીય બનાવટના વિદેશી દારૂનો મુદ્દામાલ જે જગ્યાએથી કબ્જે લેવાયેલ છે તે જગ્યાની માલિકી બાબતે કોઈ તપાસ થયેલ નથી. ફરિયાદમાં પંચનાં નામ સરનામા નથી. વળી બનાવવાળો વિસ્તાર પબ્લિકની અવરજવર વાળો વિસ્તાર છે તેમ છતાં પણ કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદોનાં નિવેદન લેવામાં આવેલ નથી. અન્ય સાહેદની ઉ.ત. જોવામાં આવે તો, વિસંગતતાઓ છે. આમ, ફરિયાદપક્ષ નિઃશંકપણે કબ્જે લેવાયેલ મુદ્દામાલ સિલબંધ બોટલો હોય તે પુરવાર કરી શકેલી નથી.

૧૪) નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટે ગુલાબભાઈ રણછોડભાઈ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત ૧૯૯૨ (૨) જી.એલ.એચ.(યુજે)પેજ નં. ૧૧. તથા તા. ૧૭/૦૪/૨૦૧૨ કિમીનલ રિવિજન અરજી નં. ૪૫૩/૨૦૦૩ દિલીપ સુરેશભાઈ સાણસી વિરુદ્ધ ગુજરાતનાં ચુકાદામાં જણાવ્યા મુજબ " કલમ-૧૦૭બી હેઠળ અનુમાન પુરવાર કરવા માટે કબ્જે લેવામાં આવેલી શિલબંધ બોટલો પર ઓરિજીનલ લેબલ તે બ્રાન્ડનું નામ અને તેની બનાવટ નિર્દેષ કરતુ હોવુ જોઈએ. ફરિયાદપક્ષે તે બ્રાન્ડ અને તે બ્રાન્ડની બનાવટ કરતી કંપનીનાં ઓરિજીનલ લેબલ છે તે પુરવાર કરવુ પડે જો ફરિયાદપક્ષ તે પુરવાર કરવામાં નિષ્ફળ જાય એવું અનુમાન કરી શકાય નહીં કે આ બોટલો ઓરીજીનલ છે અને કલમ ૧૧૬બી મુજબનાં તત્વો સંતોષાય નહીં અને ૧૧૬બી હેઠળનાં અનુમાનની ગેરહાજરીમાં ફરિયાદપક્ષે કેમિકલ એનાલાઈઝરનાં રિપોર્ટથી પુરવાર કરવુ પડે કે, કબ્જે લેવામાં આવેલ મુદ્દામાલ દારુ હતો." નામદાર ગુજરાત હાઈકોર્ટ દ્વારા પ્રસ્થાપિત થયેલ આ સિદ્ધાંત હાલનાં હાથ પરનાં કેસમાં લાગુ પડે છે. ફરિયાદપક્ષ દ્વારા કંપનીનાં કોઈ કર્મચારીઓનાં નિવેદન લેવામાં આવેલ નથી. તેમજ ઓરિજીનલ બોટલો હોવાના કોઈ કથન પુરવાર થતા નથી. જેથી પડેલ પુરાવો સાથે વંચાણો લેતા ફરિયાદપક્ષ કેસ નિઃશંકપણે પુરવાર કરી શકેલ નથી.

૧૫) આ પ્રકારનાં કેસોમાં ફરિયાદપક્ષે પ્રથમ પંચનામું થયેલુ હોય સહજ રીતે ફરિયાદમાં પંચનાં નામ જણાવવા જોઈએ. જે જણાઈ આવતા નથી. પંચનામુ પુરવાર થતુ નથી. આ જ પંચ પોતાની સહીવાળી કાપલી મુદ્દામાલમાં મુકેલ તે હકિકત સાબિત થતી નથી. જે જગ્યાએથી મુદ્દામાલ કબ્જે થયો તેની માલિકી પુરવાર થતી નથી. ત્યારે

આ જ આરોપીનાં સભાનપણાનાં કબજામાંથી મુદ્દામાલ મળી આવેલાનું હકીકત પુરવાર થતી નથી. આ કામે જ્યારે એક્સ્કલ્યુઝીવ એન્ડ કોન્સીયસ પઝેશન પુરવાર થતું ન હોય કથિત મુદ્દામાલ દારુ બાબતે એફ.એસ.એલનું સર્ટિ. રજુ થયેલ નથી જે તમામ શંકાનો લાભ આરોપીને મળવાપાત્ર છે.

૧૬) નામ. ગુજરાત હાઈકોર્ટનો ચુકાદો સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત વિ.સુરેશભાઈ એસ.પટેલ જી.એચ.જે.૨૦૧૧ ભાગ-૨૬ પાના નં. ૧ નો ધ્યાને લેતા જો મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવાથી અગર એક પણ પંચ હોસ્ટાઈલ જાહેર થાય ત્યારે પઝેશન અને જમિ અને ઝડતીનાં એટલે કે, પ્રોહી. ના કેસો બિયોન્ડ રિઝનેબલ ડાઉટ પુરવાર થઈ શકે નહીં અને આ ચુકાદામાં નામ. હાઈકોર્ટ આરોપીને નિર્દોષ ઠરાવવા અને છોડી મુકાવાનાં નીચલી અદાલતનાં ચુકાદાને યર્થાથ ઠરાવેલ છે. હાલનાં હાથ પરનાં કેસમાં પંચો હોસ્ટાઈલ છે ફરિયાદપક્ષ પુરવાર કરી શકેલ નથી કે, કથિત મુદ્દામાલ આરોપીનાં સભાન કબજામાંથી કબજે લેવાયેલ છે આમ, ઝડતી અને જમિની પ્રક્રિયા નિશંકપણે પુરવાર થતી નથી.

૧૭) ફરીયાદપક્ષ તરફે રજુ થયેલ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવો લક્ષમાં લેતા આ કામના પંચ સાહેદ તેમની જુબાની દરમિયાન પંચનામાની હકીકતને સમર્થન મળે તેવી કોઈ હકીકત તેમની સમગ્ર જુબાની દરમિયાન જણાવતા નથી તેમની હાજરીમાં કહેવાતો મુદ્દામાલ ભારતીય બનાવટનો વિદેશી દારૂ કબજે લેવામાં આવેલ હોય તેવી કોઈ હકીકતને સમર્થન આપતા ન હોય, પંચ સાહેદ નો પુરાવો ફરીયાદપક્ષને મદદરૂપ કે ઉપયોગી બનતો નથી. વધુમાં, રજુ પોલીસ સાહેદની જુબાની જોવામાં આવે તો તેઓ બધા રેઈડ વખતે હાજર હતા અને તેઓ સદરહું કેસમાં રસ ધરાવનાર સાહેદો હોવાથી તેઓએ પોતાની કામગીરીને અનુરૂપ પુરાવો આપે છે તેમજ બનાવ સ્થળ જાહેર સ્થળ છે તેમજ પબ્લિક તથા વાહનોની અવર જવર રહેતી હોય છે બનાવની તપાસનાં કામે કોઈ સ્વતંત્ર સાહેદોનાં નિવેદનો નોંધવામાં આવેલ નથી. આમ, જે હકીકતની નોંધ લેતા એવું ફલીત થાય છે કે, બનાવસ્થળેથી સ્વતંત્ર સાક્ષી મળી શકે તેમ હોવા છતાં તેવા કોઈ સાક્ષીનાં નિવેદનો તપાસનાં કામે લેવામાં આવેલ નથી પોલીસ સાહેદનાં નિવેદનોમાં પંચોનાં નામ સરનામાની વિગત જણાવવામાં આવેલ નથી તેમજ તેઓ કયા ખાનગી વાહનમાં કે સરકારી વાહનમાં પેટ્રોલીંગમાં ગયેલા કે તે વાહનનાં ચાલક કોણ હતું તેની કોઈ વિગત ફરીયાદમાં જણાવેલ નથી. આમ, ફરીયાદપક્ષ તરફે રજુ

થયેલ મૌખિક તેમજ દસ્તાવેજી પુરાવો લક્ષમાં લેતા બનાવના દિવસે આરોપીના કબજામાંથી ભારતીય બનાવટનો વિદેશી દારૂ મળી આવેલ હોય તેવી હકીકત બાબતે રજુ પુરાવાથી શંકા પ્રેરીત થાય છે. આમ, હાલનાં ગુન્હાનાં કામે આરોપીને તેની સામેના ગુનાહીત કૃત્ય બદલ જવાબદાર ઠરાવી શકાય તેવો સબળ પુરાવો રજુ કરવામાં ફરિયાદપક્ષ નિષ્ફળ નીવડેલ છે. ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્રનો એ સિધ્ધાંત છે કે, ફોજદારી કામમાં આરોપીએ પોતાની નિર્દોષતા સાબીત કરવાની હોતી નથી. પરંતુ, ફરિયાદીએ પોતાના કેસની હકીકતો શંકાથી પર રીતે સાબીત કરવાની હોય છે જે ફરિયાદપક્ષ દ્વારા સાબીત કરવામાં આવી નથી ત્યારે આરોપી વિરુદ્ધનો કેસ ફરિયાદપક્ષ શંકાથી પર રીતે સાબીત કરતા ન હોય આરોપીને તકસીરવાન ઠરાવી શકાય નહીં.

ઉપરોક્ત તમામ ચર્ચાનાં અંતે નામદાર ઉચ્ચ અદાલતોના પુરાવાક્રિય બોજા સંદર્ભે માર્ગદર્શક સિધ્ધાંત લક્ષમાં રાખી જોઈએ તો:—

“ An accused for discharging the burden of proof placed upon him under a statute need not examine himself. He may discharge his burden on the basis of the material already brought on records. An accused has constitutional rights to maintain silence. Standard of proof on part of an accused and that of the prosecution in a criminal case is different.

Furthermore, whereas prosecution must prove the guilt of an accused beyond all reasonable doubt, the standard of proof so as to prove a defense on the part of an accused is “Preponderance of probabilities” Inference of Preponderance of probabilities can be drawn not only from the material brought on records by the parties but also by reference to the circumstances upon which he relies.

આમ, ફરિયાદપક્ષનાં કેસ મુજબ આરોપીએ તેના ઉપર બચાવ પુરવાર કરવાનો જે બોજો રહેલો છે, તેના માટે પોતાનો પુરાવો રજુ કરવો જરૂરી નથી, પરંતુ જે ફરિયાદ પક્ષે રેકર્ડ પર પુરાવો રજુ કરેલો હોય તેનાથી પણ પુરવાર કરી શકે અને સ્ટાન્ડર્ડ ઓફ પ્રુફ ફોજદારી કેસમાં જે ફરિયાદી પર હોય છે, તેટલું આરોપી ઉપર ન હોય કારણ કે, ફરિયાદપક્ષે પોતાનો કેસ શંકા રહિત સાબીત કરવાનો હોય છે ત્યારે આરોપીએ ફક્ત શંભવિતતાની માત્રા દર્શાવવાની હોય છે. આમ ઉપરોક્ત કરેલ તમામ ચર્ચા મુજબ જોઈએ તો આરોપીપક્ષે ફરિયાદીના રજુ પુરાવામાં માની શકાય તેવી શંભવિત શંકા ઉત્પન્ન કરેલ હોય ત્યારે પુરાવાનો ભાર ફરિયાદ પક્ષ પર ખસી જાય છે, અને તે મુજબ ફરિયાદપક્ષે સબળ પુરાવાઓથી પોતાનો કેસ પુરવાર કરવાનો રહે છે પરંતુ ફરિયાદપક્ષ તેવો કોઈ સબળ પુરાવો રજુ કરવામાં ઉપર કરેલ ચર્ચા મુજબ સફળ રહેલા નથી જેથી

મુદા નં.૧નો જવાબ નકારમાં આપી મુદા નં.૨ પરત્વે નીચે મુજબ હુકમ કરવામાં આવે છે.

// હુકમ //

- (૧) બી.એન.એસ.એસ.ની કલમ-૨૭૧(૧) અન્વયે આરોપી અગજીભાઈ રવજીભાઈ પટેલ, રહે.,મલુપુર સીમ, તા.થરાદ, જી.વાવ-થરાદ નાઓને પ્રોહીબીશન એક્ટની કલમ- ૬૫(એ)(ઈ), ૧૧૬(૨) મુજબના શિક્ષાપાત્ર ગુન્હા સબબ પુરાવાનાં અભાવે શંકાનો લાભ આપી નિર્દોષ ઠરાવી છોડી મુકવાનો આથી હુકમ કરવામાં આવે છે.
- (૨) આરોપીનાં જુના જામીનદારને છ માસ સુધી જામીન તરીકે ચાલુ રાખવામાં આવે છે.
- (૩) સદર કામે કબજે કરવામાં આવેલ મુદ્દામાલ ભારતીય બનાવટના વિદેશી દારૂનો અપીલ સમય વિત્યે નાશ કરવાનો હુકમ કરવામાં આવે છે.

આ હુકમમાં આજરોજ ખુદ્દા ન્યાયાલયમાં વાંચી-સંભળાવી જાહેર કર્યો.

તા. ૦૩/૦૭/૨૦૨૬
મુ.થરાદ

(આર.કે.જાની)
જયુડિશીયલ મેજિસ્ટ્રેટફર્સ્ટ ક્લાસ,
થરાદ
Judge Code : Gj01658